

Sygn. akt VI U 1307/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 sierpnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Płocku VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Hanna Parzybut-Dan

Protokolant: sekr. sądowy Justyna Zalewska

po rozpoznaniu w dniu 13 sierpnia 2015 roku w Płocku

sprawy A. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania A. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 5 sierpnia 2014 roku, znak: (...)

oddala odwołanie.

SSO Hanna Parzybut-Dan

Sygn. akt VI U 1307/14

UZASADNIENIE

A. K. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. z dnia 5 sierpnia 2014 r.

W odwołaniu wskazał, że przygotowując się do decyzji o przejściu na emeryturę w dniu 2 lipca 2013 r. złożył wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o wyliczenie świadczeń emerytalnych. Decyzją z dnia 22 sierpnia 2013 r. wyliczono mu emeryturę na kwotę 5.223,79 zł brutto. Z dniem 27 czerwca 2014 r. rozwiązał umowę o pracę i dostarczył do ZUS wymagane dokumenty. Zaskarżoną decyzją organ rentowy ustalił wysokość emerytury na kwotę 4.893,27 zł. Świadczenie tak wyliczone jest niższe o 330,52 zł. Zatem decyzja organu rentowego jest dla niego krzywdząca.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, gdyż emerytura została wyliczona zgodnie z zasadami art.26 i 25 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W myśl art. 25ust.1. podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185. Na podstawie art. 25 ust 3i 4 waloryzację składek przeprowadza się corocznie, od dnia 1 czerwca każdego roku, poczynając od waloryzacji za rok 2000, z uwzględnieniem art. 25a. W wyniku przeprowadzonej waloryzacji stan konta nie może ulec obniżeniu. Waloryzacji podlega kwota składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego na dzień 31

stycznia roku, za który jest przeprowadzana waloryzacja, powiększona o kwoty z tytułu przeprowadzonych waloryzacji. Na dzień ustalania prawa do emerytury w II kwartale 2014 r. ostatnia roczna waloryzacja została przeprowadzona za 2013 r. Zatem w oparciu o art. 25 ustawy składki na koncie ubezpieczonego oraz kapitał początkowy podlegały waloryzacji wskaźnikami rocznymi.: za 1999 - 115,60%, za 2000 - 112,72 %, za 6.68 %, za 2002 - 101,90 %, za 2003 - 102,00 %, za 2004 - 103,63 %, za 2005 - 105,55 %, za 6.90 %, za 2007 - 112,85 %, za 2008 - 116,26 %, za 2009 - 107,22 %, za 2010 - 103,98 %, za 5,18 %, za 2012 - 104,68 %, za 2013 r. - 104,54 %. W wyniku waloryzacji wysokość emerytury wyniosła 4.893,27 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca miał ustalony kapitał początkowy decyzją z dnia 13.05.2002 r. w kwocie 256.693,80 zł. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono z 10 kolejnych lat kalendarzowych 1989 - 1998. Wskaźnik wysokości wyniósł 336,83 % i został ograniczony do 250 %, a podstawa wymiaru wyniosła 3.052,23 zł (decyzja w katach ZUS, brak numeracji kart).

Na dzień 1.01.1999 r. ubezpieczony udokumentował 25 lat i 3 miesiące okresów składkowych, tj. 303 miesięcy. Stosownie do art. 185 ustawy kapitał początkowy podlegał przeliczeniu poprzez dodanie do okresów składkowych 81 miesięcy. Decyzją z dnia 18.07.2013 r. przeliczono kapitał początkowy - z zastosowaniem art. 185, który wyniósł 312.981,68 zł.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto udokumentowane wynagrodzenie / podstawę wymiaru składek z okresu 10 lat kalendarzowych (1993 - 2002). Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 333,89 % i został ograniczony do 250 %, a podstawa wymiaru wyniosła 7.702,10 zł [250 % x 3.080,84 zł (kwota bazowa)].

Ubezpieczony udowodnił do dnia 25.06.2013 r. okres składkowy w wymiarze 39 lat, 4 miesiące i 29 dni, tj. 472 miesiące oraz okres nieskładkowy w wymiarze 5 miesięcy i 9 dni, tj. 5 miesięcy. Emerytura obliczona na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej wyniosła 4.699,82 zł. Do obliczenia emerytury na podstawie art. 26 przyjęto: średnie dalsze trwanie życia - 254,5 miesięcy; zwaloryzowany kapitał początkowy 975.878,01 zł; składki zewidencjonowane z uwzględnieniem waloryzacji - 353.577,22 zł.

Emerytura obliczona na podstawie art. 26 wyniosła 5.223,79 zł.

Emerytura obliczona na podstawie art. 183 wyniosła 5.118,99 zł.

Decyzją z dnia 22.08.2013 r. ubezpieczonemu przyznano emeryturę na podstawie art. 184 ustawy emerytalnej od dnia 1 lipca 2013 r. w wysokości obliczonej na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w wysokości 5.223,79 zł (k. 16-17). Wypłata emerytury podlegała zawieszeniu ze względu na kontynuowanie zatrudnienia.

W dniu 30.06.2014 r. ubezpieczony złożył wniosek o podjęcie wypłaty emerytury, do którego świadectwo pracy poświadczające rozwiązanie stosunku pracy. Decyzją z dnia 5 sierpnia 2014 r. organ rentowy ustalił wysokość emerytury od 1 czerwca 2014 r. na kwotę 4.893,27 zł (decyzja k. 16-17 akt ZUS). Do obliczenia emerytury na podstawie art. 26 przyjęto: średnie dalsze trwanie życia - 246,90 miesięcy; zwaloryzowany kapitał początkowy 339.525,96 zł, składki zewidencjonowane z uwzględnieniem waloryzacji - 868.621,21 Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota zwaloryzowanych składek na koncie ubezpieczonego i zwaloryzowanego kapitału początkowego. Na dzień ustalania prawa do emerytury w II kwartale 2014 r. ostatnia roczna waloryzacja składek i kapitału początkowego została przeprowadzona za 2013 r.

Zatem w myśl art. 25 ustawy składki na koncie ubezpieczonego oraz kapitał początkowy waloryzacji wskaźnikami rocznymi do 2013 r. tj.: za 1999 - 115,60%, za 2000 - 112,72 %, za 6.68 %, za 2002 - 101,90 %, za 2003 - 102,00 %, za 2004 - 103,63 %, za 2005 - 105,55 %, za 6.90 %, za 2007 - 112,85 %, za 2008 - 116,26 %, za 2009 - 107,22 %, za 2010 - 103,98 %, za 5,18 %, za 2012 - 104,68 %, za 2013 r. - 104,54 %.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach ZUS oraz opinii biegłej sądowej z zakresu rachunkowości i księgowości E. D. – k. 19-22.

Spór w sprawie dotyczył zasady waloryzacji kapitału początkowego, a w efekcie obliczenia emerytury na podstawie art. 26 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych(tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1440). Niesporne jest, że A. K. miał ustaloną emeryturę pierwszą decyzją z dnia 22 sierpnia 2013 r. w kwocie 5.223,79 zł, natomiast nie była to decyzja ustalająca ostatecznie jej wysokość, ponieważ wnioskodawca kontynuował stosunek pracy. Wysokość emerytury podlegała ostatecznemu ustaleniu na dzień rozwiązania stosunku pracy.

W celu sprawdzenia prawidłowości rachunkowego wyliczenia emerytury Sąd dopuścił dowód z opinii biegłej z zakresu rachunkowości i księgowości E. D..

Biegła oceniła, że rachunkowe wyliczenie emerytury w decyzji z dnia 5 sierpnia 2014 r. jest prawidłowe. Różnica w wysokości emerytury ustalonej w decyzji z dnia 05.08.2014r. w stosunku do wysokości emerytury ustalonej w decyzji z dnia 22.08.2013r. wynika z daty rozpoczęcia wypłaty emerytury. W decyzji z dnia 22.08.2013r. zostało ustalone, że emerytura będzie wypłacana od 01.07.2013r. na podstawie wniosku odwołującego z dnia 02.07.2013r., więc waloryzacja składek i kapitału początkowego dokonana została na podstawie art. 25 i 25a ustawy o emeryturach i rentach, czyli waloryzacja składek i kapitału początkowego została dokonana rocznymi wskaźnikami do 2012r. włącznie i wskaźnikiem kwartalnym za I kwartał 2013r., który wynosił 114,60%.

Natomiast w decyzji z dnia 05.08.2014r. na wniosek odwołującego zostało ustalone, że emerytura będzie wypłacana od 01.06.2014r., więc emerytura została ustalona na dzień 01.06.2014r. W przypadku ustalenia wysokości świadczenia emerytalnego w czerwcu składki i kapitał początkowy podlegają zgodnie z art. 25 ustawy emerytalnej waloryzacji rocznym. Nie podlegają waloryzacji kwartalnym. Gdyby odwołujący rozwiązał stosunek pracy w I kwartale, w kwietniu, maju, w III kwartale lub w IV kwartale 2014r. to wówczas kapitał początkowy i składki podlegałyby oprócz waloryzacji rocznej także kwartalnej, tj. w przypadku ustalenia wysokości emerytury:

- w pierwszym kwartale 2014r. - składki i kapitał początkowy podlegałyby waloryzacji rocznej do 2012r. włącznie i kwartalnym za I, II i III kwartał 2013r.
- w kwietniu lub maju 2014r. - składki i kapitał początkowy podlegałyby waloryzacji wskaźnikami rocznymi do 2012r. włącznie i kwartalnymi za I, II, III, IV kwartał 2013r.
- w III kwartale 2014r. - składki i kapitał początkowy podlegałyby waloryzacji rocznej do 2013r. włącznie i wskaźnikiem kwartalnym za I kwartał 2014r. wynoszącym 112,02%
- w IV kwartale 2014r. - składki i kapitał początkowy podlegałyby waloryzacji rocznej do 2013r. włącznie i kwartalnej za I i II kwartał 2014r.

Ponieważ dotychczas wskaźnik waloryzacji za 1 kwartał każdego roku jest wysoki stąd takie różnice w kwocie emerytury ustalonej od czerwca danego roku a nie np. od lipca. Gdyby odwołujący rozwiązał stosunek pracy np. 5 lipca 2014r.

i zawniósł o wypłatę emerytury w lipcu 2014r. to składki i kapitał początkowy podlegałyby jeszcze waloryzacji wskaźnikiem za I kwartał 2014r. wynoszącym 112,02% i emerytura byłaby wyższa.

Sąd zważył, co następuje:

Sąd Okręgowy uznał odwołanie za niezasadne.

Zgodnie z art. 24 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS

(Dz.U. z 2013 r. poz. 1440) zwanej dalej ustawą emerytalną, osobom urodzonym po 31.12.1948 r. oblicza się emeryturę na podstawie art.26 lub 183, przy czym każdy z tych przepisów stanowi samodzielną podstawę obliczenia świadczenia.

Na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy emerytalnej, emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem pod; podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183. Obliczenie wysokości emerytury zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej uzależnione jest od: kwoty składki zwaloryzowanej, kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego, średniego dalszego trwania życia.

Zgodnie z art. 183 ust. 5 ustawy, emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej, o której mowa w ust. 1. która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2014, wynosi:

- 1) 20 % emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz
- 2) 80 % emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

W świetle art. 173 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat.

W świetle art. 173 ust. 4-6a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. z 2013 r. poz. 1440) kapitał początkowy jest ustalany na dzień 1 stycznia 1999 r., a waloryzacja kapitału początkowego rozpoczyna się od dnia 1 czerwca 2000 r. Zgodnie z ust. 5a - po 1 czerwca 2002 r. kolejnych waloryzacji dokonuje się na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-8 i 10 oraz w art. 25a. Natomiast w myśl art. 25 ust. 3 tej ustawy waloryzację składek (kapitału) przeprowadza się corocznie, od dnia 1 czerwca każdego roku, z uwzględnieniem art. 25a. Z kolei art. 25a ust. 1 ustawy emerytalnej przewiduje, że przy ustalaniu wysokości emerytury kwota składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu 31 stycznia roku, za który przeprowadzono ostatnią waloryzację, o której mowa w art. 25, jest waloryzowana kwartalnie, zaś szczegółowe reguły waloryzacji kwartalnej wynikają z ust. 2-5 art. 25a. ustawy, przy czym ust. 2 pkt 2 stanowi, że w przypadku ustalania wysokości emerytury w drugim kwartale danego roku - ostatniej kwartalnej waloryzacji dokonuje się za czwarty kwartał poprzedniego roku.

A. K. domagał się kwartalnej waloryzacji swego kapitału początkowego, zaś ZUS dokonał waloryzacji wskaźnikiem rocznym za 2013 r. jak wynika z analizy przepisów oraz opinii biegłej z zakresu rachunkowości.

Z uwagi na fakt, że wnioskodawca wystąpił o emeryturę w czerwcu 2014 r. dokonywana jest waloryzacja roczna, a waloryzacja kwartalna dotycząca ubezpieczonych, którzy mają ustaloną wysokość emerytury w drugim kwartale danego roku, obejmuje więc tylko tych, którzy przejdą na emeryturę w miesiącu kwietniu lub maju, nie zaś w czerwcu, gdyż tych ostatnich obejmie już kolejna waloryzacja roczna. Prawidłowo zatem organ rentowy ustalił kapitał początkowy, zwaloryzowany wskaźnikiem rocznym za 2013 rok w wysokości 104,54 %.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy odwołanie oddalił na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.